

Resultaten jeugdhulpcafé 22 november 2016

Aanleiding

Sinds januari 2015 kunnen cliënten en ouders ervaringen met jeugdhulp indienen bij de Monitor Transitie Jeugd (www.monitortransitiejeugd.nl). Om meer zicht te krijgen op de verhalen achter de meldingen, worden vanuit de Monitor Transitie Jeugd regionale/ lokale verdiepingssessies georganiseerd. Voor deze sessies wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande initiatieven, om te voorkomen dat jongeren en ouders worden overvraagd. De manier waarop de sessies worden ingericht kan heel divers zijn. Leidraad is in ieder geval, dat jongeren en/of ouders hun ervaringen met de transitie kunnen vertellen.

Het doel van de verdiepingssessies is om een beeld te krijgen van de ervaringen die jongeren en ouders hebben met de jeugdhulp. Daarnaast kan met elkaar worden nagedacht over mogelijke oplossings-richtingen voor ervaren knelpunten.

Verdiepingssessie

In samenwerking met het programma 'zorglandschap jeugd Flevoland' organiseerde CMO Flevoland een verdiepingssessie over provinciaal ingekochte jeugdhulp. Deze sessie vond plaats op 22 november 2016 in Almere, de insteek was '24uurs-zorg.'

Door de korte termijn waarop de sessie georganiseerd moest worden, bleek het een uitdaging om deelnemers te werven. Uiteindelijk waren er 8 deelnemers, waarvan 5 jongeren die zelf jeugdhulp krijgen.

Met de deelnemers zijn we in twee rondes in kleine groepjes in gesprek gegaan over de volgende thema's:

- Op welke punten kan de jeugdhulp beter *samenwerken* met mensen/ begeleiders/ organisaties die voor jou van belang zijn?
- Wat vind je belangrijk in de hulpverlening? Bijvoorbeeld luisteren, serieus nemen (*waarden*).
- Sluit de jeugdhulp aan bij jouw vraag en heeft de hulp *effect*?

Tijdens de gesprekken kwamen ook andere onderwerpen naar voren, die voor de deelnemers belangrijk zijn. Hieronder een overzicht van de punten die zijn genoemd.

Uitkomsten

- Continuïteit

- Jongeren hebben last van veel verloop, wisselingen en flexcontracten bij groepsbegeleiders en pleegzorgbegeleiders. Dit brengt spanning en onrust met zich mee. Bij gezinshuizen en pleeggezinnen is het fijn dat de gezins-/ pleegouder de contacten met anderen kan onderhouden (spin in het web) en op deze manier voor continuïteit kan zorgen.
- Jongeren en gezinsouders/pleegouders hebben veel last van de vele wisselingen van voogden. De aanpak van de voogden is heel wisselend. Op een gegeven moment heb je afspraken gemaakt en weet je waar je aan toe bent. Alles verandert dan wanneer je een nieuwe voogd krijgt, dit geeft spanning en onrust. Daarnaast moet je steeds opnieuw jouw verhaal vertellen.
- 18-/18+ overgang loopt niet goed. Dit punt wordt bijvoorbeeld genoemd m.b.t. jeugd GGZ: toen een van de jongeren 18 werd, moest ze naar volwassen GGZ en kwam daar eerst op een wachtlijst van 6 maanden. In de tussentijd kan ze bij de instelling voor jeugd GGZ blijven, maar er worden geen nieuwe behandelingen gestart.

'Ik heb nog 5 (half)broers en zussen. Omdat de nieuwe voogd geen brusjesdagen organiseerde, heb ik anderhalf jaar mijn broers en zussen niet gezien. Dat vond ik heel erg.'

- Rust en vertrouwen

De jongeren aan tafel geven aan dat voor hen rust belangrijk is in hulpverlening.

Zij geven dat op verschillende manieren aan.

- Rust in de zin van vertrouwde gezichten om je heen, een betrouwbare hulpverlener die zorgvuldig en nauwkeurig om gaat met je dossier.
- Dossiers worden niet zorgvuldig ingevuld en vaak ook niet gecorrigeerd op verzoek. Het gaat hier bijvoorbeeld om plaatsingsdata, geboortedatum, geboorteland (bijvoorbeeld Aruba i.p.v. Curaçao)
- Daarnaast rust door te kunnen werken aan één doel. De jongeren geven aan dat het moeilijk is om tegelijkertijd aan meerdere doelen te werken en dat het voor hen ook niet altijd helder is aan welk doel gewerkt wordt.

- Luisteren en aandacht

Het gevoel dat er niet wordt geluisterd. Soms is het een hoge drempel om iets te uiten en dan gebeurt er niks mee. De volgende keer hou je dan je mond. Ook moeten dingen in hokjes passen, vervelend dat je een label moet krijgen.

'Soms ga je van de ene diagnose naar de andere diagnose, het is net een achtbaan.'

- Kijken naar lange termijn/ niet te snel afschalen

- T.a.v. beleid geven jongeren en pleegouder/ gezinshuisouder aan dat zij het gevoel hebben dat er erg naar de korte termijn gekeken wordt. Wanneer het bijvoorbeeld goed gaat met een jongere in een gezinshuis, wordt er afgeschaald naar pleegzorg. Dit terwijl het goed gaat met een kind omdat er een warme band is ontstaan binnen het gezinshuis.
- Soms lijkt het alsof het op een zeker moment voor een instelling van belang is dat een doel behaald is, terwijl dat voor het gevoel van de jongere nog niet zo is. Een van de aanwezigen geeft aan dat zij het gevoel heeft dat zij haar doelen snel moet behalen. Er ligt druk op die niet fijn voelt. Zij vraagt zich ook af of het mogelijk is, omdat haar problemen er al vanaf jongere leeftijd zijn. Misschien was dit mogelijk geweest als het eerder ontdekt was. Of dat het voor mensen met nog een klein probleem mogelijk is om snel de doelen te halen. Zij geeft aan zich nu in een 'tussenwereldje' te voelen zitten. Haar problemen zijn laat ontdekt en nu moet alles snel opgelost worden. Voor haar gevoel niet haalbaar.

- Volwaardige communicatie

Volwaardige communicatie met jongeren is gewenst. Twee meiden geven nu aan dat zij dit niet altijd zo ervaren. Echt een eigen stem hebben die gehoord wordt, zonder dat er neerbuigend op gereageerd wordt. Ook willen ze graag beter op de hoogte zijn van hun eigen dossier, het zou fijn zijn als ze hier zelf inzicht in kunnen hebben.

- Humor en plezier

Humor en plezier zijn belangrijk! Niet alles hoeft zwaar te zijn, en je kunt ook leren door te spelen. Soms mag de hulpverlening wel wat luchtiger.

'Soms krijg je een brief dat een bepaalde diagnose is vastgesteld en dan denk je: o, is dat zo? Daar weet je dan zelf niks van.'

- Handreikingen

- Een pleegmoeder geeft aan dat zij vindt dat de

pleegzorgbegeleiders teveel pleeggezinnen moeten begeleiden en er teveel wordt overgelaten aan de pleegouders, met een risico op mislukking van de plaatsing. Investeren in pleegzorg en gezinshuizen zou moeten gebeuren, i.p.v. een verdere krimp. Woongroepen zijn niet fijn voor jongeren, geven allen aan. Dan moet er echter wel een goed alternatief zijn, je kunt niet op alles tegelijk korten.

- Voorlichtingen vanuit pleegzorg voor LVB jongeren over drugs, seks etc. zijn er nu niet voldoende.
- Er is teveel nadruk op eigen verantwoordelijkheid, soms zou een handreiking fijn zijn (heb je hulp nodig?).

Conclusies

Ondanks het relatief kleine aantal deelnemers, vonden de aanwezigen het een waardevolle bijeenkomst. Een van de jongeren gaf ook aan het erg prettig te vinden, dat er nu naar haar werd geluisterd. Aan de andere kant is het voor mensen die meer beleidsmatig betrokken zijn interessant om het perspectief van jongeren en ouders te horen. Het is daarom goed, om structureel aandacht te hebben voor de stem van ervaringsdeskundige jongeren en ouders.

Ook heeft de sessie geleid tot de bovengenoemde inhoudelijke inzichten. Hoewel deze punten door een klein aantal deelnemers is benoemd, sluiten ze grotendeels aan bij rapportages van andere organisaties zoals de Monitor Transitie Jeugd, het AKJ en de Kinderombudsman.

De uitkomsten van de sessie worden meegegeven aan het programma 'zorglandschap jeugd Flevoland'. Zij zullen deze meenemen in het advies, dat zij in december 2016 gaan uitbrengen aan de zes Flevolandse gemeenten.